

Adil Geçiş için Gerekli Koşulların Uluslararası Düzeyde Desteklenmesi

Net sıfır emisyonaya geçişte yeşil büyüme, insana yakışır iş ve ekonomik refah.

Dünyanın COVID-19'dan toparlandığı bu dönemde, küresel ortalama sıcaklık artışının sanayi devrimi öncesindeki düzeyi 1,5°C'yi aşmayacak biçimde sınırlandırılması doğrultusunda ekonomilerimizin karbonsuzlaştırılması zorlu görevini yerine getirmek üzere sürdürülebilir, yeşil, kapsayıcı ekonomik büyümeyi gerçekleştirmeyi amaçlıyoruz.

Paris Anlaşması'nın başlangıç kısmı, Anlaşma'nın taraflarının "ulusal düzeyde tanımlanmış kalkınma öncelikleri doğrultusunda, işgücünün adil geçişi ile insana yakışır ve nitelikli işler oluşturmanın gerektirdiğı şartları dikkate alarak" ifadesiyle, iklim eylemi, sürdürülebilir kalkınma ve adil geçiş arasındaki yakın bağıları yansıtır. Hükümetler, işverenler ve örgütleri, işçiler ve işçi sendikaları arasında müzakere edilerek benimsenen, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) 2015 tarihli Adil Geçiş Rehberi "adil geçiş" ifadesi için küresel bir anlayış oluşturur. Adil geçişi "iyi yönetilmesi gereken ve herkes için insana yakışır işler, sosyal kapsayıcılık ve yoksulluğun ortadan kaldırılması hedeflerine katkıda bulunması gereken çevresel olarak sürdürülebilir ekonomiye doğru" bir süreç olarak tanımlar.

İklim değışikliği etkilerinin yoksulları orantısız biçimde etkilediğini ve ekonomik, toplumsal cinsiyet ve ırk ve etnik kökene dayanan ayrımcı uygulamalardan kaynaklananlar dahil olmak üzere diğerk sosyal eşitsizlikleri daha da ağırlaştırabileceğini; net sıfır emisyonaya geçişin karbon yoğun sanayi ve üretime dayalı sektör, kent ve bölgelerde çalışanları en yoğun biçimde etkileyeceğini kabul ediyoruz. Bunu göz önüne alarak, ayrıca tamamen kapsayıcı olan ve kaynakların daha hakkaniyetli dağıtımı, artırılmış ekonomik ve politik güçlendirme, iyileştirilmiş sağık ve esenlik, şoklara ve afetlere karşı dayanıklılık ve beceri geliştirme ve istihdam imkanlarına erişim yoluyla en kırılgan durumda olanlara yarar sağılayan iklim değışikliğini azaltma ve uyum eylemindeki rolümüzü kabul ediyoruz. Bu ayrıca şunları da içermelidir: Toplumsal cinsiyet eşitliği, ırk eşitliği ve sosyal uyum taahhüdü; Yerli Halkların haklarının korunması; engelli kapsayıcılığı; nesiller arası hakkaniyet ve gençler; kadınların ve kız çocuklarının desteklenmesi; ötekileştirilmiş kişilerin liderliği ve karar alma süreçlerine katılımı; ve bilgi birikimlerinin ve liderliklerinin değeri kabul edilmesi; ve farklı sosyal grupların toplu iklim eylemlerinin desteklenmesi. Hem çalışma yaşamındaki haklar hem de sosyal diyalog, sürdürülebilir kalkınmanın vazgeçilmez yapı taşlarıdır ve güçlü, sürdürülebilir ve kapsayıcı büyüme ve kalkınmaya yönelik politikaların merkezinde olmalıdır.

Net sıfır emisyonaya ve iklim dirençli geleceğe geçişte kimsenin geride bırakılmamasını sağılamaya çalışma rolümüzü kabul ediyoruz. Tüm ülkelerin sürdürülebilir ve adil geçişlerin sunduğı fırsatlardan yararlanması gerektiğini kabul ediyoruz. Buna modern teknolojilere erişim, kapasite geliştirme ve finans ve ayrıca geçişleri adil ve kapsayıcı biçimde yönetmek için politika çözümleri de dahil olmalıdır. Ayrıca fosil yakıt gelirlerine bağımlı olan ülkelerin karşılaştıkları zorlukları da kabul ediyoruz. Adil geçişin bir sektörün diğeri yerine geçmesi değıl; genel olarak daha sürdürülebilir, dirençli ve kapsayıcı bir ekonomiye doğru çeşitlenme olduğunu kabul ediyoruz. Son olarak, sosyal diyalog yoluyla Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları doğrultusunda kimsenin geride bırakılmamasını sağılamak için kayıtdışı ekonomiden kayıtlı ekonomiye geçişin kolaylaştırılmasının önemini kabul ediyoruz.

Gelişmekte olan ülkeleri ve yükselen ekonomilerini, ulusal sürdürülebilir kalkınma önceliklerini yerine getirmedeki artan isteklerini destekliyoruz. Ayrıca sosyal ortakları ve toplulukları, ekonomilerini karbon yoğun sanayilere bağımlılıktan kurtararak çeşitlendirmek ve iddialı, temiz, dirençli büyüme ve kalkınma yollarına geçişleri için de desteklemeyi amaçlıyoruz. Bu nedenle, bu ülkelerin ekonomik büyümelerini, insana yakışır ve sürdürülebilir yeşil işlerin yaratılmasını ve küresel olarak net sıfır emisyonu geçiş gibi yeni sürdürülebilir yatırımları destekleyerek bunu gerçekleştirmeyi amaçlıyoruz. Bu, Polonya'daki Silezya Bildirgesi ve İşler İçin İklim Eylemi Girişimi'nde belirtilen adil geçiş taahhütleri üzerine inşa ediliyor. Aşağıdaki ilkeleri destekliyoruz ve, gelişmekte olan ve yükselen ekonomileri desteklemede bu ilkeleri uluslararası mali ve teknik yardım programlarımızda uygulamak üzere ILO ve diğerleri dahil ilintili uluslararası kuruluşlarla çalışmayı amaçlıyoruz:

- 1. Yeni işlere geçişte işçilerin desteklenmesi:** Özellikle küresel çapta, karbon yoğun faaliyetten uzaklaşan geçişin ekonomik, istihdam ve sosyal etkilerine karşı kırılgan olan toplumları ve bölgeleri desteklemeyi amaçlıyoruz ve gelişmekte olan ve yükselen ekonomilerde dünyada karbon yoğun ekonomilerden uzaklaşan geçişten etkilenen herkesin üzerindeki etki ve yararları dikkate alacağız. Desteğimizin ILO Adil Geçiş Rehberi'ni dikkate almasını amaçlıyoruz. 2050'ye kadar net sıfır emisyonu uygun yolları destekleyerek ve 1,5°C sıcaklık artış sınırını ulaşılabilir tutarak, aynı zamanda Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları dahil olmak üzere Birleşmiş Milletler 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi'nin sosyal yönlerini destekleyerek, mali akışın Paris Anlaşması sıcaklık hedefiyle uyumlu hale gelmesi için çaba göstermeyi öngörüyoruz.
- 2. Sosyal diyalogun ve paydaş katılımının desteklenmesi ve teşvik edilmesi:** Ülkelerde etkin, ulusal olarak uyumlu, yerel odaklı ve yerel olarak sunulan adil geçiş planlarının geliştirilmesinin etkin ve kapsayıcı sosyal diyaloga bağlı olduğunu kabul ediyoruz. Hükümetler ve karbon yoğun sanayilere bağımlı olan ikincil sanayilerde olanlar da dahil olmak üzere temsilci işçi ve işveren örgütlerinin ve diğer paydaşlar arasındaki sosyal diyalogu, diğer şeylerin yanı sıra, çalışma yaşamındaki ilgili temel haklarla uyumlu şekilde desteklemeyi ve teşvik etmeyi amaçlıyoruz. Kimsenin geride bırakılmamasını sağlamak için diğer kilit paydaşların da katmaları gerektiğini kabul ediyoruz. Bu destek, katılımcıların kapasitelerinin geliştirilmesi yoluyla sosyal diyalogun güçlendirilmesini de kapsayabilir.
- 3. Ekonomik Stratejiler:** Karbon yoğun bir ekonomiden net sıfır emisyonlu geleceğe adil geçişin desteklenmesinin yalnızca ekonominin ekolojik temellerini güçlendirecek temiz enerjiye yönelik bir desteği gerektirmediğini ayrıca kaynak verimli ekonomik büyümeyi teşvik eden, gelir ve insana yakışır işler yaratan ve yoksulluğu ve eşitsizliği azaltan sürdürülebilir, rekabetçi ekonomiler yaratmaları için işçiler, işletmeler, toplumlar ve ülkelere yönelik elverişli çerçeveler ve kapsamlı ve sektörel destek gerektirdiğini kabul ediyoruz. Ayrıca geçişin yerel ekolojik etkileriyle (örneğin kirlenmiş sahalar) mücadele etmek için sağlam bir çerçeve gerektirir. Uzun vadeli stratejiler yaratma, sürdürülebilir ve kapsayıcı ekonomik toparlanma ve büyüme sağlama, insana yakışır işleri ve ekonomik çeşitlendirmeyi sürekli hale getirmede, gelişmekte olan ülkeleri ve yükselen ekonomileri desteklemeyi amaçlıyoruz.
- 4. Yerel, kapsayıcı ve insana yakışır iş:** Yeni işlerin ve geçiş işlerinin yerelde insana yakışır, kayıt altına alınmış ve sürdürülebilir işlerin yaratılmasını, yeniden beceri kazandırma ve eğitimle güçlendirilmesini ve ihtiyaç sahiplerine yeterli, kapsayıcı ve sürdürülebilir sosyal koruma sağlanmasını desteklemesini amaçlayacağız. Bu, kayıtlı ekonomiye geçişi sağlamak için yoksulluk içinde yaşayanlar, ötekileştirilmiş gruplar, kadınlar ve kayıtsız ekonomide çalışan

işçiler gibi yerel işgücü piyasalarında ve toplumdaki dezavantajlı grupların hedeflenmesini kapsar. Düşük karbon yatırımı bakımından, herkes için insana yakışır işlerin gerçekleştirilmesini destekleyen ve geliştiren önlemlerin dahil edilmesini sağlamayı amaçlıyoruz. Bu, 2008 tarihli ILO Adil Bir Küreselleşme İçin Sosyal Adalet Bildirgesi'ne uygun olarak iş sağlığı ve güvenliğini ve 1998 tarihli ILO Çalışma Yaşamında Temel İlkeler ve Haklar Bildirgesi ve Eki'nde ifade edildiği gibi temel haklara ilişkin ilkelerin uygulamada gerçekleştirilmesine yardımcı olmayı kapsar. Diğer sektörlerde insana yakışır işlere geçmeyi destekleyen beceri geliştirme ve işgücü politikalarını ve ötekileştirilmiş grupları geçişe hakkaniyetle katılmaları için güçlendirirken karbon bağımlı bölgelerde temiz sektörlerde ekonomik çeşitlendirmeyi desteklemek için çalışacağız.

5. **Tedarik zincirleri:** Geçişlerin tedarik zincirlerindeki işletmeleri, bu tedarik zincirlerine ekonomik olarak bağımlı olanların sağlık, çevre ve kapsamlı sosyal ve ekonomik çıkarlarını da etkilediğini kabul ediyoruz. Var olan tedarik zincirlerinin ve temiz geçiş için gereken yeni ve yükselen tedarik zincirlerinin en ötekileştirilmiş gruplar dahil olmak üzere herkes için insana yakışır işler yaratmasını ve sınır ötesinde hakkaniyetli istihdam yaratmasını sağlamaya odaklanmayı amaçlıyoruz. Birleşmiş Milletler Evrensel İnsan Hakları Beyannamesi'ne uygun biçimde insan haklarına saygıyı geliştirmeyi ve köleliğin, çocuk işçiliğin ve zorla çalıştırmanın yasaklanması dahil olmak üzere ilgili temel haklara riayet etmeyi amaçlıyoruz. İşletmeleri, OECD Çok Uluslu Şirketler Rehberi, BM İş ve İnsan Hakları Rehber İlkeleri ve ILO Çokuluslu İşletmeler ve Sosyal Politikaya İlişkin İlkeler Üçlü Bildirgesi doğrultusunda kurumsal titiz inceleme yoluyla tedarik zincirlerinin insan hakları istismarından arınmış olmasını sağlamaları için teşvik ediyoruz. Ayrıca, tüm sektörlerde tedarik zincirlerinin iklim dayanıklılığının geliştirilmesinin önemi dahil olmak üzere küresel tedarik zincirlerinin işletilmesinin daha kapsamlı çevre, sağlık, sosyal ve istihdam etkilerini dikkate almayı amaçlıyoruz.

6. **Paris Anlaşması raporlaması ve Adil Geçiş:** İlgili olduğu hallerde, Ulusal Olarak Belirlenen Katkılarımıza ulaşmaya yönelik politikalarımız ve önlemlerimiz hakkındaki raporlama bağlamında ulusal İki Yıllık Şeffaflık Raporlarımızda Adil Geçiş Çalışmaları hakkında bilgilere yer vermeyi amaçlıyoruz.

IEA Küresel İnsan Odaklı Temiz Enerji Geçiş Komitesi'nin önerilerini dikkate alarak ve IRENA Adil ve Kapsayıcı Enerji Geçiş Hakkında İşbirliği Çerçevesi'ni kabul ederek, ihtiyaç olması halinde bu Bildirge'nin uygulanmasını desteklemek için gelecek fırsatlar dahil bu strateji ve programlardaki ilkelere doğru ilerlemeyi göstermek üzere tüm ilgili uluslararası kuruluşları bu Bildirge'nin destekleyicileriyle birlikte çalışmaya davet ediyoruz. Bu Bildirge'yi uluslararası platformda desteklemeyi amaçlıyoruz.

İmzalayanlar:

Birleşik Krallık Hükümeti

Belçika

Kanada Hükümeti

Danimarka Krallığı Hükümeti

Avrupa Birliği

Fransa Cumhuriyeti Hükümeti

Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümeti

Yunanistan

İtalya Cumhuriyeti Hükümeti

Hollanda Hükümeti

Yeni Zelanda Hükümeti

Norveç Krallığı Hükümeti

Polonya Cumhuriyeti Hükümeti

İspanya Hükümeti

İsveç Krallığı Hükümeti

Amerika Birleşik Devletleri Federal Hükümeti